

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

MEENSEWEG 3-5 | HEERDE

ADVISEUR Ir. SICCO JANSEN 31-07-2019 | VERSIE 1.0

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA I HEERDE

Adviseurs:

Ir. Sicco Jansen | rapportage
06 - 26 955 898
info@groenadviseurs.nl

Rick Kamperman | veldonderzoek
info@groenadviseurs.nl

Opdrachtgever:

Mvr. M. Lohuis | Reggehave

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

Jansen&Jansen Groenadviesbureau
Velddijk 7a, Holten
www.groenadviseurs.nl

Versie:

1.0

Datum:

31 juli 2019

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	04
2	WERKWIJZE	05
3	WETTELIJK KADER	06
4	RESULTATEN	08
5	INGREEP	10
6	TOETSING AAN DE WET NATUURBESCHERMING	11
7	CONCLUSIE & ADVIES	12
	LITERATUUR	

BIJLAGE 1 - *Overzichtskaart/projectgebied*

BIJLAGE 2 - *Foto impressie van het plangebied*

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Jansen & Jansen Groenadviesbureau is door een opdrachtgever gevraagd om een quickscan flora en fauna uit te voeren voor de sloop van opstallen gelegen aan de Meenseweg 3-5 in Heerde. Met deze quickscan wordt een inschatting van de effecten van de voorgenomen ontwikkeling gemaakt op door de Wet natuurbescherming beschermde flora en fauna. De quickscan levert hiernaast adviezen op die betrekking hebben op de te volgen procedures en handelingen.

1.2 DOEL

In deze quickscan worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke, door de Wet natuurbescherming beschermde flora en fauna komen (potentieel) voor in het plangebied^(H4)?
- Welke negatieve effecten kunnen de (potentieel) aanwezige flora en fauna ondervinden van de voorgenomen ingreep^(H4)?
- Wordt met het uitvoeren van de voorgenomen ingreep de Wet natuurbescherming overtreden^(H6)?
- Welke vervolgstappen zijn noodzakelijk om projectvertraging te minimaliseren en om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen^(H7)?

1.3 PLANGEBIED

Het plangebied is gelegen aan de Meenseweg 3-5 in Heerde. Het plangebied maakt onderdeel uit van het buurschap Hoorn, in het buitengebied van Heerde. De omgeving van het plangebied bestaat uit een kleinschalig agrarisch landschap (grasland). Rond het plangebied is een clustering van verschillende (boeren)erven zichtbaar. De directe omgeving van het plangebied bestaat uit een mix van weilanden, erven met erfbeplanting, kleine bosjes en solitaire bomen. Het plangebied ligt op steenworpafstand van het Apeldoornskanaal. Het plangebied zelf omvat 5 te slopen objecten op het erf van Meenseweg 3-5. Het betreft twee stallen, een kapschuur en twee kleine schuren. Zie bijlage 1 voor een kaart van het plangebied en bijlage 2 voor een foto overzicht van het plangebied.

Binnen het plangebied (het deel van het erf waar de voorgenomen ingreep invloed op heeft, zie ook kaart bijlage 1) zijn de volgende ecotopen/onderdelen aanwezig:

- Gebouw 1: Bestaande uit twee delen, oud deel en nieuw deel, was in gebruik als lixboxenstal, bakstenen muur met asbest dak. Binnenkant voor de helt dakbeschot aanwezig (toegankelijk), leegstaand;
- Gebouw 2: Lixboxenstal met melkkamer, betonnen muren met aan de kopgevels golfplaten. Dak bestaat geheel uit asbest (geen dakbeschot), leegstaand;
- Gebouw 3: Kapschuur, stalen wandplaten, dak van golfplaten, geen dakbeschot;
- Gebouw 4: Kleine schuur, stalen wandplaten, dak van golfplaten, geen dakbeschot;
- Gebouw 5: Kleine schuur, stalen wandplaten, dak van golfplaten, geen dakbeschot;
- Omliggende terrein: Woning met pannendak en luiken, gazon, hagen en volwassen bomen.

2 WERKWIJZE

Het onderzoek is op de volgende wijze uitgevoerd:

[1]

Op 26 juli 2019 is het plangebied door R. Kamperman bezocht. In het plangebied zijn ruimtelijke structuren en ecotopen geïnventariseerd. Er is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Hiervoor is gezocht naar onder meer zicht- en geluidswaarnemingen, uitwerpselen, nesten, krabsporen en pootafdrukken etc. Tijdens het onderzoek is van de volgende hulpmiddelen gebruik gemaakt:

- verrekijker;
- camera;
- ladder;
- zaklamp.

[2]

Vervolgens is een literatuurstudie uitgevoerd. De literatuurstudie richt zich op bekende (verspreidings) gegevens die relevant zijn voor het voorkomen van beschermde flora- en fauna op de locatie (Wet natuurbescherming). De gegevens over voorkomen van beschermde flora- en fauna zijn te vinden in onder meer soortgroepen atlanten en internet. Ook zijn de gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna geraadpleegd.

[3]

Aan de hand van de gegevens uit de literatuurstudie en het veldbezoek kan een inschatting gemaakt worden welke beschermde flora en fauna in het plangebied of in de nabijheid van het plangebied aanwezig zijn. Vervolgens kan met deze gegevens een inschatting worden gemaakt wat de invloed van de voorgenomen ingreep is op de gevonden natuurwaarden.

[4]

Uiteindelijk wordt getoetst of de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden. Aanvullend worden een aantal bondige adviezen gegeven die betrekking hebben op de te volgen procedures en handelingen. Bijvoorbeeld over het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing.

3 WETTELIJK KADER

In dit hoofdstuk wordt kort de Wet natuurbescherming beschreven en de toepassing op de bescherming van soorten.

3.1 WET NATUURBESCHERMING

Doelstelling van de Wet natuurbescherming in het kader van soortbescherming is het beschermen en ontwikkelen van natuur, mede vanwege de intrinsieke waarden, en het behouden en herstellen van biologische diversiteit. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan valt onder de bevoegdheid van de provincie. Daarnaast erkent de wet dat ook dieren die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn: de erkenning van de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. Deze erkenning is terug te vinden in de zorgplicht.

3.1.1 Zorgplicht

Voor alle flora en fauna die in het wild voorkomen geldt een algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen met betrekking tot in het wild levende flora en fauna en het leefgebied van deze flora en fauna. Voor de uitvoer van handelingen (bijvoorbeeld ruimtelijke ontwikkelingen) betekent dit dat voorafgaand aan de uitvoer er inzicht moet zijn in de aanwezige flora en fauna en wat het effect van de handelingen is op de aanwezige flora en fauna. Negatieve effecten op de aanwezige flora en fauna moeten in alle gevallen tot het minimale worden beperkt, ook als er een vrijstelling is voor bepaalde soorten, of als een ontheffing is verleend.

3.1.2 Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent verschillende beschermingsregimes. Er is een apart beschermingsregime voor soorten die vallen onder de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten die vallen onder de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bonn en het Verdrag van Bern. Daarnaast is er een apart beschermingsregime voor soorten die vanuit een nationaal belang beschermd worden. Elk beschermingsregime kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten aan ontheffingen of vrijstellingen. De verschillende beschermingsregimes zijn in de Wet natuurbescherming vertaald naar de volgende categorieën:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zijn beschermd onder het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1);
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt (paragraaf 3.2);
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal belang bescherming behoeven (paragraaf 3.3).

Categorie 1 (§ 3.1)	Categorie 2 (§ 3.2)	Categorie 3 (§ 3.3)
<i>Art 3.1 lid 1</i> Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	<i>Art 3.5 lid 1</i> Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	<i>Art 3.10 lid 1a</i> Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
<i>Art 3.1 lid 2</i> Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	<i>Art 3.5 lid 4</i> Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	<i>Art 3.10 lid 1b</i> Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
<i>Art 3.1 lid 3</i> Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	<i>Art. 3.5 lid 3</i> Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	
<i>Art 3.1 lid 4 en lid 5</i> Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	<i>Art 3.5 lid 2</i> Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	
	<i>Art 3.5 lid 5</i> Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	<i>Art 3.10 lid 1c</i> Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Tabel met een overzicht van de verbodsbepalingen per beschermingsregime.

3.1.3 Ontheffingen en vrijstellingen

Het is mogelijk om in bepaalde gevallen verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming middels een ontheffing of vrijstelling te ontwijken. Om in aanmerking te komen voor een ontheffing of vrijstelling moet aan drie eisen/criteria worden voldaan:

- Er is geen andere bevredigende oplossing voorhanden om overtreding van een verbodsartikel te voorkomen;
- De handelingen worden uitgevoerd in het kader van een wettelijk belang. Voorbeelden van dergelijke belangen zijn ruimtelijke ontwikkeling, bestendig beheer en volksgezondheid;
- De handelingen als geheel mogen geen afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van een soort.

4 RESULTATEN

4.1 SOORTBESCHERMING

4.1.1 Flora

In het plangebied zijn geen sporen van beschermde flora aangetroffen. Het plangebied bestaat uit bebouwing en een gazon met bomen, met daarom heen (voedselrijk) grasland; geen geschikte standplaats voor beschermde flora. De aanwezigheid van beschermde flora kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

4.1.2 Amfibieën, vissen en reptielen

In het plangebied zijn tijdens het veldonderzoek geen amfibieën, vissen en reptielen aangetroffen. Het plangebied bestaat uit bebouwing en een tuin zonder vijver, geen specifiek geschikt biotoop voor amfibieën en vissen. De aanwezigheid van (beschermde) amfibieën en vissen kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Ook de aanwezigheid van beschermde reptielen, zoals de ringslang en hazelworm kan redelijkerwijs worden uitgesloten, ondanks dat deze soorten voorkomen in de grotere omgeving van het plangebied. De aanwezigheid van reptielen kan worden uitgesloten op basis van fysieke geschiktheid van het plangebied. Het plangebied ligt tamelijk geïsoleerd in een open landschap (moeilijk te bereiken voor reptielen), daarbij is het plangebied nauwelijks geschikt als leefgebied.

Wel is het mogelijk dat algemene amfibieën, zoals de gewone pad het plangebied af en toe doorkruisen.

4.1.3 Vogels

Tijdens het veldonderzoek is het plangebied nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van (sporen van) vogels met jaarrond beschermde verblijfplaatsen. Hierbij is specifiek gelet op de aanwezigheid van huismussen, gierzwaluwen en uilen.

Tijdens het veldonderzoek werden veel sporen van steenuilen gevonden in schuur 2 (zie foto bijlage 2). Ook op bekende waarnemingsplatforms zijn meerdere (recente) waarnemingen gedaan van uilen op en rond de schuur. Het is aannemelijk dat er een verblijfplaats van de steenuil aanwezig is in de schuur. Tijdens de quickscan kon de exacte verblijfplaats echter niet worden vastgesteld. Het is hierdoor ook mogelijk dat de daadwerkelijke verblijfplaats aanwezig is in een boom in de directe nabijheid van de schuur en dat de schuur vooral gebruikt wordt als schuilplek.

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van huismussen kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Dit door de huidige fysieke onaantrekkelijkheid van het plangebied. Slechts één schuur (schuur 1) heeft een gedeeltelijk dakbeschot waar mussen mogelijk een verblijfplaats op kunnen maken. Doordat op het erf al langere tijd geen vee wordt gehouden en omdat het erf vrij kaal is, is het plangebied echter ongeschikt als foerageergebied. Dit in combinatie met het ontbreken van huismussen tijdens het veldonderzoek, in de grotere omgeving van het plangebied, maakt dat de aanwezigheid van verblijfplaatsen van huismussen redelijkerwijs kan worden uitgesloten.

De aanwezigheid van gierzwaluwen kan worden uitgesloten op basis van de onvoldoende stedelijke ligging van het plangebied.

Het is aannemelijk dat de hagen en de schuren in het plangebied door algemene zangvogels gebruikt worden om te broeden. Tijdens het veldonderzoek werden verschillende nesten (van o.a. het winterkoninkje) aangetroffen.

4.1.4 Zoogdieren

Tijdens het veldonderzoek zijn geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van (beschermde) zoogdieren in het plangebied. Hierbij is specifiek gelet op de aanwezigheid en sporen (uitwerpselen) van vleermuizen en steenmarters. Sporen van vleermuizen werden niet aangetroffen. Ondanks dat kan niet geheel worden uitgesloten dat schuren 1 en 2 gebruikt worden als verblijfplaats door vleermuizen. In beide schuren, die van buitenaf toegankelijk zijn, zijn verschillende voor vleermuizen geschikte wegkruipplekken aanwezig. Als er verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, gaat het waarschijnlijk om een zomerverblijfplaats voor enkele dieren. De schuren zijn niet geschikt als locatie voor grote kraam- en winterverblijfplaatsen (te tochtig/te kleine ruimten).

Naast de mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen is er, hoewel er tijdens het veldonderzoek geen sporen werden aangetroffen, ook een kleine kans op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van steenmarters. Met name schuur 1 heeft een hiervoor geschikt dakbeschot. Steenmarters gebruiken regelmatig de ruimte tussen het dak en het dakbeschot in verlaten schuren om een verblijfplaats te maken. De kans dat dat hier het geval is, is beperkt. In dergelijke gevallen worden vrijwel altijd sporen aangetroffen tijdens het veldonderzoek van de quickscan.

Naast de bovengenoemde door de Wet natuurbescherming beschermde functies, zijn geen andere door de Wet natuurbescherming beschermde functies in het plangebied te verwachten.

Op basis van gegevens uit de database van de Nationale Databank Flora en Fauna, literatuurstudie, geschiktheid van het plangebied en ervaringen van de onderzoeker is de onderstaande matrix ingevuld (zie tabel 1).

	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Vliegroute	Voerageergebied
Gewone dwergvleermuis						
Ruige dwergvleermuis						
Rosse vleermuis						
Laatvlieger						
Gewone grootoorvleermuis						
Watervleermuis						
Meervleermuis						
Baardvleermuis						
					Komt potentieel voor	
					Geen negatief effect te verwachten	
					Wel negatief effect te verwachten	

Tabel 1: Matrix mogelijk voorkomende vleermuizen in/nabij het plangebied.

4.1.5 Libellen en dagvlinder

In het plangebied ontbreekt voor (beschermde) libellen en vlinders geschikt leefgebied. De aanwezigheid van (beschermde) libellen en dagvlinders kan dan ook redelijkerwijs worden uitgesloten.

4.1.6 Overige ongewervelden

In het plangebied ontbreekt voor overige ongewervelden geschikt leefgebied. De aanwezigheid van overige ongewervelden kan dan ook redelijkerwijs worden uitgesloten.

5 INGREEP

De voorgenomen plannen bestaan uit het slopen van 5 bestaande opstallen op het erf van Meenseweg 3-5 in Heerde. Na de sloop zal op het erf nieuwe bebouwing worden gerealiseerd.

Globaal worden de volgende ingrepen uitgevoerd:

- Slopen van de bestaande bebouwing;
- Realiseren van nieuwe bebouwing;
- Veranderen van de terreininrichting.

6 TOETSING AAN DE WET NATUURBESCHERMING

Op basis van de resultaten van deze quickscan en de te verwachten effecten van de ingreep is een toetsing aan de Wet natuurbescherming uitgevoerd. Hierdoor is duidelijk geworden voor welke soorten mogelijk een negatief effect optreedt en of hiervoor aanvullend onderzoek dan wel een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming vereist is.

6.1 SOORTBESCHERMING

Op basis van de resultaten van deze quickscan en de te verwachten effecten van de ingreep is duidelijk geworden dat niet uitgesloten kan worden dat met de uitvoer van de voorgenomen werkzaamheden vaste rust- en verblijfplaatsen van steenuilen en vleermuizen verloren gaan. Daarnaast is er een kleine kans dat er ook verblijfplaatsen van de steenmarter verloren gaan. Verwijderen van jaarrond beschermde verblijfplaatsen, door sloop, is een overtreding van de Wet natuurbescherming.

Negatieve invloed van de voorgenomen ingreep op andere (jaarrond beschermde) vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels, zoogdieren, beschermde standplaatsen van planten of andere beschermde functies/waarden worden niet verwacht.

Wel moet aanvullend rekening gehouden worden met de aanwezigheid van verblijfplaatsen van algemene broedvogels in de te slopen schuren en in de hagen tijdens het broedseizoen.

Uitvoerbaarheid plannen

De mogelijk aanwezige beschermde functies zijn beperkt van aard. Belangrijke of echt grote essentiële (moeilijk vervangbare) verblijfplaatsen, zoals massa winterverblijfplaatsen van vleermuizen, zijn niet te verwachten in het plangebied. De mogelijk aanwezig beschermde functies zijn goed te compenseren in de directe omgeving van het plangebied. De voorgenomen plannen worden vanuit het perspectief van Soortbescherming (onderdeel van de Wet natuurbescherming) haalbaar geacht. Het is echter, zoals bovenstaand weergegeven, wel nodig om de mogelijk aanwezige functies nader te onderzoeken.

7 CONCLUSIE & ADVIES

7.1 CONCLUSIE

- Overtreding van de Wet natuurbescherming kan niet worden uitgesloten;
- Het is noodzakelijk om een naderonderzoek uit te voeren naar de functie van het plangebied als verblijfplaats voor vleermuizen, steenuilen en steenmarters. Het onderzoek naar steenuilen dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen van het netwerk Groene Bureaus. Voor het onderzoek naar vleermuizen dient te worden gewerkt conform het vleermuizen protocol 2017. Omdat de kans klein is dat er verblijfplaatsen van steenmarters aanwezig zijn in het plangebied, volstaat het om tijdens het onderzoek naar vleermuizen en steenuilen extra uit te kijken naar steenmarters. Als ook tijdens deze onderzoeken geen waarnemingen van steenmarters of sporen van steenmarters worden gedaan, mag er vanuit gegaan worden dat er geen verblijfplaatsen van steenmarters aanwezig zijn.
- Daarnaast moet er rekening gehouden worden met de mogelijke aanwezigheid van nesten van algemene vogels soorten in het plangebied. (actieve) Nesten van vogels zijn altijd beschermd door de Wet natuurbescherming. Om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen wordt aangeraden om voor de sloop van de bebouwing en het rooien van struiken uit te voeren buiten het broedseizoen. Als het toch noodzakelijk is om deze werkzaamheden uit te voeren tijdens het broedseizoen, dan dient daags voor aanvang van de werkzaamheden het werkgebied te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van actieve nesten;
- Doordat de mogelijk aanwezige beschermde functies, minder belangrijke en goed te compenseren functies betreft, worden de voorgenomen plannen als haalbaar ingeschat; voor de mogelijk aanwezige beschermde functies zal doorgaans een ontheffing worden verleend.

LITERATUUR:

LITERATUUR

- Broekhuizen, S., Hoekstra, B., V. van Laar, C. Smeenk, & J.B.M. Thissen, 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Limpens, H.J.G.A., K. Mostert & W. Bongers, 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen; Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Vogelbescherming Nederland 2004. *Rode Lijst Nederlandse broedvogels*.
- Gedragscode Ruimtelijke ontwikkeling & inrichting, Vereniging Stadswerk Nederland, Vakgroep Groen, Natuur en Landschap, 2011-2015.
- Vleermuizen; Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Kennisdocument soortenbescherming, BIJ12, Provincies.

WEBSITES

- www.floron.nl
- www.ravon.nl
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx
- www.florafauawet.stowa.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.telmee.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGE 1

Overzichtskaart/projectgebied

QUICKSCAN

Themakaart: Projectgebied
blad 1/1

Datum: 31-07-2019

Schaal: n.v.t.

Formaat: A3

 Jansen&Jansen
groenadviesbureau

BIJLAGE 2

Foto impressie van het plangebied

Overzicht

Het erf

Te slopen stallen (1 en 2)

Stallen 1 en 2

Overzicht

Binnenzijde schuur 2

Binnenzijde schuur 1

Braakbal steenuil.

'Groene Specialisten in het Planproces'

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

Contact

JANSEN&JANSEN groenadviesbureau
Velddijk 7a, Holten
www.groenadviseurs.nl